

Αριθμός 343/2017

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Α2' Πολιτικό Τμήμα

ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ από τους Δικαστές: Δήμητρα Παπαντωνοπούλου, Αντιπρόεδρο του Αρείου Πάγου, Αντώνιο Ζευγώλη, Ιωσήφ Τσαλαγανίδη, Γεώργιο Κοντό και Μιλτιάδη Χατζηγεωργίου, Αρεοπαγίτες.

ΣΥΝΗΛΘΕ σε δημόσια συνεδρίαση στο Κατάστημα του, στις 17 Οκτωβρίου 2016, με την παρουσία και της γραμματέως, Θεοδώρας Παπαδημητρίου, για να δικάσει την υπόθεση μεταξύ:

Του αναιρεσειόντος: κατοίκου, ο οποίος παραστάθηκε με τους πληρεξούσιους δικηγόρους του Ιωάννη Δεληκωστόπουλο και Γεώργιο Κοπακάκη.

Του αναιρεσιβλήτου:, κατοίκου, ο οποίος παραστάθηκε με τον πληρεξούσιο δικηγόρο του Αντώνιο Ηλιόκαυτο.

Η ένδικη διαφορά άρχισε με την από 21-5-2007 αγωγή του ήδη αναιρεσειόντος, που κατατέθηκε στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών. Εκδόθηκαν οι αποφάσεις: 4729/2013 του ίδιου Δικαστηρίου και 3692/2014 του Εφετείου Αθηνών. Την αναίρεση της τελευταίας απόφασης ζητά ο αναιρεσειών με την από 8-10-2014 αίτηση του.

Κατά τη συζήτηση της αίτησης αυτής, που εκφωνήθηκε από το πινάκιο, οι διάδικοι παραστάθηκαν, όπως σημειώνεται πιο πάνω. Ο εισηγητής Αρεοπαγίτης Μιλτιάδης Χατζηγεωργίου ανέγνωσε την από 18-3-2016 έκθεση του κωλυομένου να μετάσχει στη σύνθεση του παρόντος Δικαστηρίου Αρεοπαγίτη Δημητρίου Κράνη, με την οποία εισηγήθηκε να γίνει δεκτός ο τρίτος λόγος της αίτησης αναίρεσης κατά της υπ' αριθ. 3692/2014 απόφασης του Εφετείου Αθηνών, να απορριφθούν οι λοιποί λόγοι της αίτησης αυτής και να αναιρεθεί η ως άνω απόφαση. Οι πληρεξούσιοι του αναιρεσειόντος ζήτησαν την παραδοχή της αίτησης, ο πληρεξούσιος του αναιρεσιβλήτου την απόρριψη της, καθένας δε την καταδίκη του αντιδίκου μέρους στη δικαστική δαπάνη.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Με την κρινόμενη αίτηση αναιρέσεως προσβάλλεται η αντιμωλία των διαδίκων εκδοθείσα κατά την τακτική διαδικασία υπ' αριθ. 3692/2014 τελεσίδικη απόφαση του Εφετείου Αθηνών, η οποία απέρριψε στην ουσία την από 15.11.2013 έφεση του αναιρεσειόντος, ενώ δέχθηκε την από 19.11.2003 αντίθετη έφεση του αναιρεσιβλήτου και αφού εξαφάνισε την εκκαλούμενη υπ' αριθ. 4729/2013 οριστική απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, που είχε δεχθεί εν μέρει την εναντίον του από 21.5.2007 αγωγή του αναιρεσειόντος, απέρριψε ακολούθως την αγωγή αυτή, με την οποία ο τελευταίος, επικαλούμενος παράνομη και υπαίτια από μέρους του αναιρεσιβλήτου προσβολή του δικαιώματος του πνευματικής ιδιοκτησίας σε μουσική σύνθεση του, ζήτησε, μεταξύ άλλων, να αναγνωριστεί το σχετικό του δικαίωμα, καθώς και η υποχρέωση του αντιδίκου του να του καταβάλει νομιμοτόκως το ποσό των 300.000 ευρώ ως χρηματική ικανοποίηση του για την ηθική βλάβη που του προξένησε με την ως άνω προσβολή.

2. Από την παραδεκτή κατά το αρθρ. 561 §2 ΚΠολΔ επισκόπηση της προσβαλλόμενης αποφάσεως προκύπτει ότι αυτή δέχθηκε, μεταξύ άλλων, ως προς την ουσία της υποθέσεως και τα ακόλουθα: «Αμφότεροι οι διάδικοι είναι ερμηνευτές λαϊκών τραγουδιών και μουσικοσυνθέτες (...). Στις 21.5.2005 ο εναγόμενος (ήδη αναιρεσίβλητος) συμμετέσχε σε ευρωπαϊκό μουσικό διαγωνισμό με το τραγούδι ".....", του οποίου είχε συνθέσει τη μουσική και κατέκτησε την πρώτη θέση, γεγονός που έλαβε μεγάλη δημοσιότητα. Στις 26.5.2005 ο ενάγων (ήδη αναιρεσιών), παρότι, όπως ο ίδιος αναφέρει στην αγωγή του, είχε ήδη ακούσει το επίδικο τραγούδι τις πρώτες ημέρες του Μαρτίου 2005, εμφανίστηκε για πρώτη φορά σε τηλεοπτική εκπομπή και ισχυρίστηκε ότι μέρος της μουσικής σύνθεσης του ανωτέρω τραγουδιού ήταν το κύριο μέρος μιας από τις μουσικές συνθέσεις που είχε παραδώσει στον εναγόμενο τον Απρίλιο του 2004, προκειμένου να τις συμπεριλάβει στον επόμενο ψηφιακό δίσκο που θα κυκλοφορούσε. Όμως ο ισχυρισμός αυτός του ενάγοντος, επί του οποίου στηρίζεται η ένδικη αγωγή του, δεν αποδείχθηκε, καθόσον δεν υπάρχει ο υλικός φορέας της δικής του μουσικής σύνθεσης, μεγάλο μέρος της οποίας, όπως ισχυρίζεται, αντέγραψε ο εναγόμενος, με αποτέλεσμα να καθίσταται αδύνατη η σύγκριση των δύο μουσικών συνθέσεων, ώστε να διαπιστωθεί εάν μέρος της δεύτερης αποτελεί αντιγραφή της πρώτης. Ειδικότερα, για να κριθεί από το Δικαστήριο, εάν το πνευματικό δημιούργημα του ενάγοντος ανταποκρίνεται στις προϋποθέσεις της γενικής ρήτρας του αρθρ. 2§1 του ν. 2121/1993, δηλαδή εάν είναι πρωτότυπο, στοιχείο απαραίτητο για να απολαύει προστασίας από τον ως άνω νόμο, αλλά και για να κριθεί, εάν μέρος αυτού ή το σύνολο του έχει χρησιμοποιηθεί προκειμένου να δημιουργηθεί η μουσική σύνθεση του εναγομένου, καθίσταται απαραίτητη η ύπαρξη του υλικού φορέα της επίμαχης μουσικής σύνθεσης του ενάγοντος και η προσκόμιση του στο Δικαστήριο, γεγονός που δεν έλαβε χώρα στην προκειμένη περίπτωση. Επισημαίνεται ότι ακόμη και στη γνωμοδότηση - μουσική ανάλυση του, την οποία προσάγει ο ενάγων προς απόδειξη του αγωγικού του ισχυρισμού περί προσβολής της πνευματικής του ιδιοκτησίας, ο ανωτέρω δεν αναφέρει εάν για τη διαμόρφωση της άποψης του έλαβε υπόψη του σχετική ηχητική αποτύπωση της μουσικής σύνθεσης του ενάγοντος σε ψηφιακό δίσκο, αλλά ούτε και παραθέτει οποιαδήποτε προσδιοριστικά στοιχεία ταυτότητας του υλικού φορέα που του παραδόθηκε προς σύγκριση με τη μουσική σύνθεση του εναγομένου». Με βάση τις παραδοχές αυτές το Εφετείο έκρινε με την προσβαλλόμενη απόφαση του ουσιαστικά αβάσιμη την ένδικη αγωγή του αναιρεσιώντος και την απέρριψε, εξαφανίζοντας την αντίθετη πρωτόδικη απόφαση κατά παραδοχή της έφεσης του αναιρεσιβλήτου.

3. Ο λόγος αναιρέσεως από τον αριθμό 11 γ του αρθρ. 559 ΚΠολΔ ιδρύεται όταν το δικαστήριο της ουσίας δεν έλαβε υπόψη του υποστατά και αναλόγως έγκυρα αποδεικτικά μέσα, που παραδεκτά επικαλέσθηκε ο αναιρεσιών και νόμιμα προσκόμισε ο ίδιος ή οποιοσδήποτε από τους λοιπούς διαδίκους προς άμεση ή έμμεση απόδειξη ή ανταπόδειξη κρίσιμων γεγονότων ή ισχυρισμών, δηλαδή λυσιτελών που ασκούν ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης, διαμορφώνοντας το διατακτικό της αποφάσεως (Ολ ΑΠ 42/2002), το οποίο θα ήταν διαφορετικό χωρίς τη σχετική παράλειψη. Για την ίδρυση πάντως του παραπάνω λόγου αναιρέσεως αρκεί και μόνη η ύπαρξη αμφιβολιών για το αν το δικαστήριο της ουσίας έλαβε υπόψη επικληθέντα και προσκομισθέντα αποδεικτικά μέσα, τα οποία όφειλε αυτό να λάβει υπόψη του (ΑΠ 1134/1993). Ωστόσο στην προσβαλλόμενη απόφαση δεν είναι ανάγκη να γίνεται ειδική μνεία και χωριστή αξιολόγηση κάθε αποδεικτικού μέσου, αρκεί να καθίσταται αδίστακτα βέβαιο από το όλο περιεχόμενο της αποφάσεως ότι

συνεκτιμήθηκαν όλα τα αποδεικτικά μέσα που επικαλέσθηκαν και προσκόμισαν οι διάδικοι, έστω και αν στην απόφαση έχει γίνει ιδιαίτερη αναφορά σε ορισμένα μόνον από τα αποδεικτικά μέσα, επειδή θεωρήθηκαν μεγαλύτερης σημασίας κατά την ελεύθερη κρίση του δικαστηρίου (ΑΠ 798/2010). Για την πληρότητα όμως του ίδιου λόγου αναίρεσης πρέπει στο αναιρετήριο να καθορίζεται το αποδεικτικό μέσο που δεν λήφθηκε υπόψη από το δικαστήριο της ουσίας, μολονότι ήταν παραδεκτό και νόμιμο και να εκτίθεται ότι έγινε επίκληση και παραδεκτή προσαγωγή του στο δικαστήριο εκείνο προς απόδειξη ή ανταπόδειξη κρίσιμου, κατά τα προεκτεθέντα, ισχυρισμού, ο οποίος πρέπει επίσης να εξειδικεύεται στο αναιρετήριο, με παράλληλη αναφορά ότι υπήρξε παραδεκτή επίκληση του στο δικαστήριο της ουσίας (ΑΠ 767/2014). Εν προκειμένω με τον τρίτο λόγο της αιτήσεως αναίρεσεως ισχυρίζεται ο αναιρεσείων ότι, παρόλο που προσκόμισε με επίκληση στο Εφετείο, μεταξύ άλλων αποδεικτικών στοιχείων, αφενός μεν αντίγραφο της συνέντευξης του αναιρεσιβλήτου στο περιοδικό ".....", που κυκλοφόρησε στις 2.6-2005, αφετέρου δε αντίγραφο της υπ' αριθ. 36718/2007 αποφάσεως και πρακτικών του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου Αθηνών, με την οποία ο αντίδικός του κρίθηκε ένοχος συκοφαντικής δυσφημήσεως σε βάρος του για όσα ψευδή ανέφερε στην ως άνω συνέντευξη του, εντούτοις παρά το νόμο δεν λήφθηκαν υπόψη τα έγγραφα αυτά από το Εφετείο, αν και ήταν κρίσιμα για την έκβαση της δίκης, δεδομένου ότι στα έγγραφα αυτά στηρίχθηκε κατά κύριο λόγο η πρωτόδικη απόφαση για να δεχθεί την ένδικη αγωγή. Ειδικότερα στην ως άνω συνέντευξη, που δόθηκε ύστερα από την καταγγελία του αναιρεσείοντος ότι στο τραγούδι "....." έχει χωρίς την άδεια του ενσωματωθεί μέρος δικής του μουσικής συνθέσεως, ο αναιρεσιβλήτος, ανέφερε, μεταξύ άλλων, όπως δεν αμφισβητείται, ότι «δεν μπορώ να εξηγήσω πώς, με ποιες διαδικασίες, ένας άνθρωπος (δηλαδή ο αναιρεσείων) μπορεί να μεταφράσει τη σύμπτωση (δηλαδή μεταξύ των δύο μουσικών συνθέσεων) σε προμελετημένη κλοπή, του είπα (δηλ. στον αναιρεσείοντα) ότι τον καταλαβαίνω πώς αισθάνεται γι' αυτή την τεράστια, ατυχή σύμπτωση», σε ερώτηση δε της δημοσιογράφου, αν το τραγούδι "....." μοιάζει με τη σύνθεση του αναιρεσείοντος, απάντησε «σαφέστατα». Εξ άλλου στη δίκη, επί της οποίας εκδόθηκε η ως άνω απόφαση του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου Αθηνών, απολογούμενος ο αναιρεσιβλήτος δήλωσε, όπως επίσης δεν αμφισβητείται, ότι «μου έδωσε (ο αναιρεσείων) τέσσερα τραγούδια και υπήρχε ένα τραγούδι με 3-4 νότες που ήταν κοινές και του είπα ότι συμβαίνουν αυτά, μπορεί το μυαλό μου να συμπέσει σε τρεις νότες...». Με δεδομένο ότι από μόνα τα παραπάνω έγγραφα προκύπτει μερική τουλάχιστον σύμπτωση μεταξύ των δύο μουσικών συνθέσεων, έτσι ώστε να δικαιολογείται κατ' αρχήν η ουσιαστική βασιμότητα της ένδικης αγωγής, ακόμη και χωρίς την προσκόμιση του ψηφιακού δίσκου, στον οποίο έχει εγγραφεί η μουσική σύνθεση του αναιρεσείοντος, δεν καθίσταται αναμφίβολα βέβαιο ότι το Εφετείο απέρριψε την ένδικη αγωγή, έχοντας λάβει υπόψη του και τα έγγραφα αυτά. Συνεπώς είναι βάσιμος ο τρίτος λόγος της αιτήσεως αναίρεσεως από τον αριθμό 11 (γ) του αρθρ. 559 ΚΠολΔ

Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω και παρεκούσης πλέον της έρευνας των λοιπών αναιρετικών λόγων, εφόσον η αναιρετική εμπέλεια του ως άνω βάσιμου λόγου αναίρεσεως εκτείνεται σε όλη την απόφαση, πρέπει να γίνει δεκτή η αίτηση αναίρεσεως, να αναιρεθεί η πληττόμενη απόφαση και να παραπεμφθεί η υπόθεση για περαιτέρω συζήτηση στο ίδιο Δικαστήριο, εφόσον είναι δυνατή η συγκρότηση του από άλλους δικαστές (άρθρο 580§3 ΚΠολΔ). Πρέπει επίσης να διαταχθεί η επιστροφή στον αναιρεσείοντα του κατατεθέντος από αυτόν παραβόλου (ΚΠολΔ 495§4) και ο

αναιρεσίβλητος ως ηττηθείς, να καταδικασθεί στα δικαστικά έξοδα του αναιρεσεύοντος (ΚΠολΔ 176, 183 και 191 §2), κατά τα οριζόμενα στο διατακτικό.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αναιρεί την υπ' αριθμ. 3692/2014 απόφαση του Εφετείου Αθηνών.

Παραπέμπει την υπόθεση για περαιτέρω συζήτηση στο ίδιο Εφετείο, συγκροτούμενο από άλλους δικαστές.

Διατάσσει την επιστροφή στον αναιρεσεύοντα του κατατεθέντος από αυτόν παραβόλου.

Καταδικάζει τον αναιρεσίβλητο στα δικαστικά έξοδα του αναιρεσεύοντος, που ορίζει στο ποσό των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ.

ΚΡΙΘΗΚΕ, αποφασίσθηκε στην Αθήνα, στις 13 Φεβρουαρίου 2017.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΗΚΕ σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του, στην Αθήνα, στις 24 Φεβρουαρίου 2017.